

**Імовірність знаходження значення
випадкової величини Y в діапазоні (c, d)**

Діапазон (c, d)	0-0,1	0,1-0,2	0,2-0,3	0,3-0,4	0,4-0,5	0,5-0,6	0,6-0,7	0,7-0,8	0,8-0,9	0,9-1	Σ
Імовірність $P(c < y < d)$	0,18	0,12	0,09	0,06	0,05	0,05	0,06	0,09	0,12	0,18	1

Результати інтегрування показали, що площа під кривою функції щільності (2) дорівнює 1. Цей числовий експеримент підтверджує правильність наукових досліджень.

Висновок:

1. Обґрунтовано функцію залежності вимірюваних показників якості з їх оцінками на безрозмірній шкалі, що дозволило отримати функціонально залежні статистики.
2. Визначено функцію щільності функціонально залежних випадкових величин показників якості за умови, що показники якості підпорядковуються рівномірному закону розподілу.
3. Проведено апробацію методу та визначено ймовірності потрапляння випадкових величин у заданий інтервал оцінювання.

Література:

1. EN IEC 31010:2019 Risk management – Risk assessment techniques. URL: <https://www.iso.org/standard/72140.html> (date of application: 28.02.2024).
2. Trishch R., Nechiviter O., Hrinchenko H., Bubela T., Riabchykov M., Pandova I. Assessment of safety risks using qualimetric methods. *MM Science Journal*. 2023. October 2023. P. 6668-6674.
3. ISO 9001:2015, IDT Quality management systems – Requirement. URL: <https://www.iso.org/standard/62085.html> (date of application: 28.02.2024).

**ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ ЯК СКЛАДОВА
СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ**

Шило Ж.С., кандидатка економічних наук, доцентка,
Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне, Україна

На сьогодні глобальна економіка перебуває у нестабільному стані. Ринки потребують нових способів ведення бізнесу. Все більше провідних компаній розвинених країн світу використовують фінансовий контроль для підвищення ефективності свого бізнесу.

Фінансовий контролінг є невід'ємною частиною системи управління, який включає прогнозування, планування, аналіз і контроль. Саме контролінг як складова системи управління може забезпечити керівництво підприємства своєчасною, якісною та необхідною інформацією.

Проблематику сутності та ефективності контролінгу як системи управління досліджували у своїх працях такі закордонні і вітчизняні науковці, як: Майер Е., Хан Д., Загородній А.Г., Ананькіна О.Л., Птащенко Л. тощо. Проте, на сьогодні, залишається ще багато нез'ясованих моментів та суперечностей щодо методів і прийомів його використання у практиці управління вітчизняними підприємствами.

Для визначення місця і ролі контролінгу в системі управління підприємством варто зазначити, що він є складовою виробничо-організаційної та фінансово-економічної структури та здійснює координацію елементів управлінської системи, значення якої полягає у визначенні основної мети діяльності підприємства, формулюванні основних завдань, в основному, на багаторічну перспективу (перспективний план), складанні кошторисів (бюджетування) і координації підрозділів, служб підприємства для вирішення основних планів (завдань) [1].

Контролінг переводить управління на якісно новий рівень, інтегруючи, координуючи і спрямовуючи діяльність різних служб і підрозділів підприємства на досягнення оперативних і стратегічних цілей. Контролінг об'єднує різні функції управління, використовуючи їх у вирішенні завдань оперативного, тактичного та стратегічного характеру.

Однією з причин виникнення кризової ситуації на багатьох українських підприємствах є низький рівень менеджменту. Саме некваліфіковані та помилкові дії керівництва привели велику кількість суб'єктів господарювання на межу банкрутства. Істотним фактором, який зумовлює прийняття неправильних управлінських рішень, є відсутність на вітчизняних підприємствах ефективної системи контролінгу [2].

Тому, використання фінансового контролінгу в системі управління, надасть можливість вирішити існуючі проблеми на підприємстві: неконтрольованої дебіторської заборгованості; низької платіжної дисципліни структурних підрозділів; відсутності або слабого управління витратами: недостатнього розуміння структури витрат, причин їх виникнення і економічної виправданості, недостатній рівень відповідальності і мотивації персоналу на зниження витрат і

підвищення ефективності діяльності компанії; нестачі оборотних коштів; низької оперативності отримання фактичної інформації про поточну діяльність підрозділів і компанії загалом (розрахунки, наявність фінансових ресурсів тощо); сплати необґрунтовано високих податків; недосконалості (з погляду розв'язання управлінських задач) системи внутрішньої фінансової звітності.

Запропонована нами система проведення фінансового контролінгу для управління підприємством включає такі етапи:

1. Визначення об'єкта контролінгу. Об'єктом фінансового контролінгу є реалізація управлінських рішень стосовно фінансової діяльності підприємства.

2. Визначення видів і сфери контролінгу.

3. Формування системи збалансованих показників. Головне призначення подібних систем полягає в забезпеченні функцій систематизації та аналізу інформації, необхідної для ухвалення стратегічних контролінгових рішень.

4. Побудова системи моніторингу показників, що включаються у фінансовий контролінг. Система фінансового моніторингу є розробленим механізмом постійного спостереження за показниками фінансової діяльності, розмірами відхилень фактичних результатів від передбачених і виявленням причин цих відхилень.

5. Формування системи дій з усунення відхилень є завершальним етапом побудови фінансового контролінгу на підприємстві [4].

Враховуючи вищевикладене, слід відмітити, що контролінг переводить управління на якісно новий рівень, інтегруючи, координуючи і спрямовуючи діяльність різних служб і підрозділів підприємства на досягнення оперативних і стратегічних цілей. Контролінг об'єднує різні функції управління, використовуючи їх у вирішенні завдань оперативного, тактичного та стратегічного характеру.

Посилення конкурентних відносин на світових і вітчизняних ринках, стрімкий розвиток і зміна технологій, диверсифікація бізнесу, ускладнення бізнес-проектів та інші чинники обумовлюють нові вимоги до системи контролю на підприємстві і саме ці аспекти виступатимуть предметами подальших досліджень. При тому необхідно чітко розуміти, що для ефективної діяльності підприємства недостатньо просто організувати процес контролю, а необхідно розробити і впровадити ефективну систему фінансового контролінгу.

Література:

1. Григораш І.О. Контролінг як сучасна система управління підприємством. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 11(113). С. 96-107.
2. Прокопенко Л.В. Контролінг як інструмент управління підприємством. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 39. С. 17-20.
3. Тешева Л.В., Хохлов М.П., Петрова І.М. Роль фінансового планування у сучасних умовах господарювання. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 23. С. 314-320.
4. Ткаченко В.В., Дзядик Х.В. Контролінг фінансового циклу в системі антикризового фінансового управління підприємством. *Modern Economics*. 2020. № 20. С. 296-301.

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ В УКРАЇНІ

Шудрак І.О., Вакуленко Д.І., студенти*,
Державний торговельно-економічний університет, м. Київ, Україна

Досягнення ефективного результату – це те, що люди хочуть отримати після витраченого часу, вкладених сил та енергії. Тому, основний етап підготовки має включати в себе логічно обґрунтований план дій, вмотивованість, чіткий контроль над ситуацією та аналіз помилок, що заважають розвиватися. Саме фізична культура та спорт в Україні потребують оновлення до більш адаптованого, ретельно підбраного менеджменту, адже ця галузь є однією з найбільш популярних в країні й наразі зазнає багатьох проблем з організацією.

Спортивний менеджмент – велика система, що займається повним управлінням спорту як окремої галузі та допомагає формувати злагоджену й ефективну роботу спортивної команди.

Найважливішим чинником у розвитку сучасної фізичної культури та спорту України є ґрунтовна підготовка майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах до професійної діяльності, з акцентом не тільки на навчально-виховний процес, поглиблення навичок та вмінь, а й з детальним аналізом їх компетенційних якостей особистості, інтелектуального потенціалу, внутрішніх можливостей, інтересів та мотиваційних потреб [3].

* Науковий керівник – Гайдай С.І., старший викладач